

TOUDE TOURÉ

‘Hier zal ik het verschil niet maken, in België loopt alles al op wieltjes. In Afrika hebben ze me nodig’

DE MALINESE TOUDÉ TOURÉ (23) WERKT EEN JAAR IN GENT ALS INGENIEUR

BOUWEN AAN DE TOE KOMST

Op een zondag landde ze moederziel alleen in Brussel, de volgende ochtend werd ze meteen op kantoor in Wondelgem verwacht. ‘Faut le faire’ zeggen ze in Mali, en dat is ook exact wat Toudé Touré deed. “Ik denk dat ik me nogal snel aanpas.”

DOOR FILIP MICHIELS. FOTO'S: JORIS CASAER.

B

Bruiner dan café **De Karper** vind je ze amper in Gent: veelkleurige wielertuitjes aan de muur, ruim 50 soorten bier op de kaart, een handvol lallende studenten. Uitgerekend daar wacht **Toudé Touré** - amper 23, moslima, opgegroeid in de Malinese hoofdstad **Bamako** - ons op. Ze nipt behoedzaam van haar thee, maar haar ontwapenende lach breekt meteen het ijs. Zeven maan-

den geleden streek ze hier neer, op uitnodiging van het bouwbedrijf **Denys**. Op het Gentse hoofdkwartier van de Belgische bouwgroep zagen ze wel wat in de piepjonge Malinese ingenieur, vooral met het oog op hun almaar groeiende activiteiten op het Afrikaanse continent. Ze boden haar een jaarcontract op de hoofdzetel aan. Intussen woont Toudé al zeven maanden in een klein appartementje hier om de hoek, hartje Gent, en ze lijkt zich wonderwel aan de Belgische cafécultuur te hebben aangepast. Geen onbelangrijk detail in deze: in De Karper volgt de Malinese ook al de wedstrijden van haar favoriete **Barça** op het grote scherm. Of we het treurige nieuws al gehoord hadden, dat smaakmaker **Andrés Iniesta** na ruim twintig jaar dienst bij Barcelona vertrekt?, vraagt ze ons, bij wijze van begroeting. Nee dus.

VAN DE TAXI NAAR DE BUS

“Ik landde in Brussel op een zonnige zondag in oktober”, blikt ze terug. “Ik had nooit eerder een voet in Europa gezet, laat staan in België, maar ik herinner me dat het hier die dag tot mijn verbazing nog best mooi weer was. Ik had de zon meegebracht (*lacht*). Ik werd op de luchthaven opgewacht door iemand die me naar Gent bracht, nadat we eerst bij hem thuis nog wat beddengoed en borden en kopjes hadden opgepikt. Hij toonde me mijn appartementje, wees me de bushalte

aan waar ik de volgende ochtend de bus naar het werk moest nemen en bracht me vervolgens naar een restaurant hier vlakbij waar ik 's avonds iets kon eten. Zo eindigde mijn eerste dag hier in België.”

Vandaag draait Toudé al ruim een halfjaar mee bij het Gentse bouwbedrijf, waar ze meewerkt aan de voorbereiding van nieuwe bouw- en waterprojecten in Mali, maar net zo goed in een aantal andere Afrikaanse landen. Elke ochtend neemt ze om halfacht de bus richting Wondelgem, 's avonds dropt een collega haar aan een tramhalte vanwaar ze dan opnieuw richting Gent trekt. “Intussen heb ik al door dat Wondelgem niet zo heel ver weg is van het centrum, maar door de verkeersdrukke hier ben ik toch al vlug een uur-tje onderweg”, klinkt het. “Op dat vlak was het in het hectische Mali een stuk eenvoudiger om op het werk te komen. Ik was daar aan de slag in een soort studie bureau in een buitenwijk van de hoofdstad Bamako, mijn allereerste baan, maar 's ochtends nam ik gewoonweg een van de duizenden taxi's die je daar om het even waar of wanneer kunt tegenhouden.”

GEFOCUST EN VRIJGEVOCHTEN

Toudé is Malinese, maar werd geboren in **Gabon**, waar haar vader een tijdlang werkte. Toen ze zes was, verhuisde het hele gezin opnieuw naar Mali.” Ik ben de jongste van het hele nest, met vier broers en één zus, en ben opgegroeid in een behoorlijk welgesteld gezin”, zegt ze. “Nadat ik mijn middelbaar had voltooid in Bamako, ben ik naar **Algerije** vertrokken om daar mijn ingenieursstudies te doen. Ik was toen amper zeventien, maar mijn ouders zagen daar geen graten in. In alle jaren dat ik daar zat, is mijn vader me welgeteld tweemaal komen opzoeken, mijn moeder zag ik alleen wanneer ikzelf eens naar Bamako terugkeerde. Meestal zat ik daar acht maanden alleen, maar ik was er lang niet de enige Malinese: heel wat jonge mensen uit Centraal-Afrika trekken naar **Algerije**, **Marokko** of **Tunesië** om er te gaan studeren. Dat was soms lastig, absoluut, maar dat had dan vooral te maken met de Algerijnen

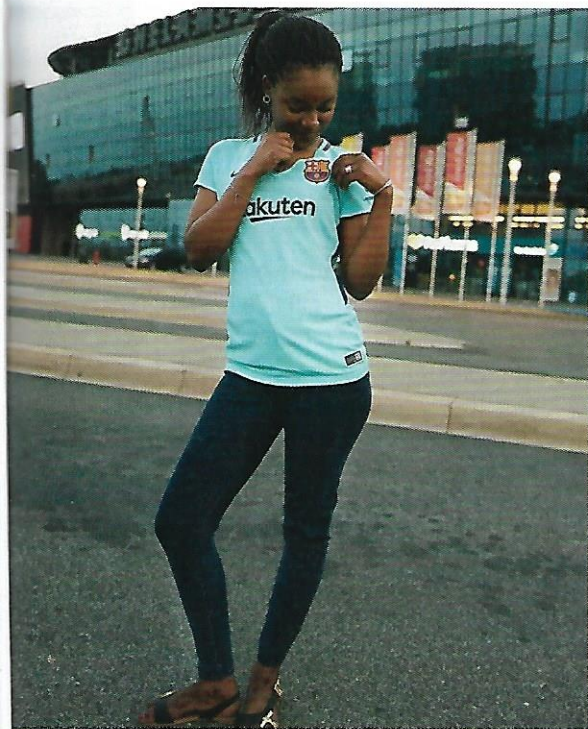
zelf, die soms behoorlijk racistisch uit de hoek kwamen. Toch heb ik nooit getwijfeld om die stap te zetten: in Mali heb je ook wel een deftige ingenieursopleiding, maar de professoren gaan heel regelmatig in staking. Ik had geen zin om daardoor tijd te verliezen.” Hoewel ze amper drieëntwintig is, en met haar frêle gestalte en donkere krullen ook nog jonger oogt, mag hier alvast geen twijfel over bestaan: voor ons zit een jonge vrouw die héél goed weet wat ze wil en die bovendien ook bereid is daar de nodige offers voor te brengen. Als vrijgevochten Afrikaanse moslima maakt ze ook resoluut komaf met het cliché als zouden moslimmeisjes overal ter wereld even hard onder de sloef liggen als dat in een aantal Arabische landen het geval is. “Mijn ouders hebben er nooit een probleem van gemaakt dat ik als jong meisje zo ver en zo lang alleen van huis zou zitten. Ze wisten wel dat ik me alleen perfect uit de slag kon trekken. Ze hebben me opgevoed vanuit een bepaald waardenpatroon en hadden er ook alle vertrouwen in dat ik die waarden

TOUDÉ TOURÉ
‘Ik zit hier
regelmatig
alleen op café
naar het voet-
bal te kijken,
en ik geniet
dan echt wel
van de sfeer’

zelf ook zou respecteren. Ik zit hier bijvoorbeeld regelmatig alleen op café naar het voetbal te kijken, en geniet dan echt wel van de sfeer hier. Waarom zou dat een probleem zijn?”

SOLLICITEREN VIA SKYPE

Toen ze in 2016, ingenieursdiploma op zak, vanuit Algerije naar haar geboorteland terugkeerde, had ze haar toekomst al heel duidelijk voor ogen: ze wilde aan de slag voor een groot bouwbedrijf, om daar mee te werken aan visionaire projecten die haar landgenoten ten goede zouden komen. “Op een mooie dag - ik was toen al enkele maanden aan de slag voor een lokaal studie bureau - vertelde mijn broer me over een aanbieding die hij ergens had gelezen. Een Belgisch bouwbedrijf zocht een jonge ingenieur om in het kader van een proefproject rond circulaire migratie een jaar lang in België te komen meedraaien. Ik kende Denys toen hooguit van naam, omdat ze in Mali toen al een groot waterproject lopen hadden aan de oevers van de **Niger**. Het concept sprak me direct aan: ervaring opdoen bij een groot Europees bedrijf en daarna naar Afrika terugkeren, waar zo'n verblijf in Europa bijzonder hoog wordt ingeschat. Ik heb dus meteen gesolliciteerd, en na een gesprek met een vertegenwoordiger van het Gentse bedrijf in Bamako en een jobinterview via Skype was de zaak beklonken. België kende ik amper, en het klimaat hier, tja, dat zou even wennen worden, maar wat dan nog? Ik wist vooraf dat het voor maximaal één jaar was, en ging er gewoon van uit dat dit een unieke kans was. Waarom dan nog twijfelen? Mijn ouders hebben me zelfs aangemoedigd om mijn kans te wagen (*grijnst*). Ik ken mezelf intussen al een beetje, en was ervan overtuigd dat ik me ook hier snel zou aanpassen.” En haar vriend? “Ah, het is ook maar een jaartje hé, dat zal hij heus wel overleven. Hij is me hier intussen nog niet komen opzoeken nee, dat is veel te veel gedoe met het visum en zo. Bovendien werkt hij ook al.” Ook haar ouders zag ze in al die maanden niet meer, maar ook daar gaat ze opvallend los over. “Misschien komt mijn mama weleens af, een van de

TOUDÉ TOURÉ

‘Ik kook zelf: Malinees, maar ook Europees. Alleen de oesters die ik eens kreeg voorgeschoteld: afschuwelijk’

volgende maanden. We zien wel. Vorige week heb ik hier wel mijn broer op bezoek gehad. Hij was in Parijs en is hier dan twee dagen komen logeren, dat was leuk. Daarnaast is er gelukkig de technologie: ik skype of bel zowat dagelijks met mijn ouders of met vrienden in Bamako, dat verzacht het gemis heel zeker.”

BIJ MESSI OP BEZOEK

Zeven maanden en een Belgische winter na haar aankomst in Gent, lijkt Toudé het opperbest te kunnen vinden in ons land. “Die winter, tja, dat is best even lastig voor een Afrikaanse, maar ook in Algerije had ik al enkele keren sneeuw gezien. Ik wist dus min of meer waaraan ik me mocht verwachten. Het werk bevat me best, al was het daar ook wel even wennen aan de stevige administratieve omkadering. Daar kunnen we in Afrika nog wat van leren, en deels is dat natuurlijk ook de opzet van mijn verblijf hier. Ik heb hier een leuk appartement, me aangeboden door het bedrijf, en kan best rondkomen met het loon dat ik hier verdien. Ik word betaald zoals elke jonge ingenieur hier betaald zou worden. En doorgaans kook ik zelf mijn potje, Malinees, maar ook Europees. Ik ben nogal soepel op dat vlak. Enkel de oesters die ik al eens voorgeschoteld kreeg, dat was een ander verhaal. Afschuwelijk, toen heb ik echt bijna moeten overgeven.” En tijdens de weekends? “Dan trek ik van hier naar daar, met het openbaar vervoer. Gent zelf is een mooie en heel propere stad - dat is in Bamako wel even anders - maar niemand lijkt me hier te begrijpen als ik hen in het Frans aanspreek. Dat is een beetje lastig, want veel verder dan ‘dank u’ en ‘goedemorgen’ kom ik niet in het Nederlands. **Antwerpen** daarentegen, en vooral **Brussel**, dat is andere koek! Ik heb daar intussen al heel wat vrienden in de Afrikaanse gemeenschap en telkens als ik in het weekend naar de hoofdstad trek, amuseer ik me geweldig. Ik ben ook al een paar keer naar

TOUDÉ TOURÉ

‘Mijn vriend is nog niet overgekomen. Veel te veel gedoe met het visum. Het is ook maar een jaartje, hè. Dat overleeft hij wel’

Parijs getrokken, en binnenkort vlieg ik naar **Barcelona**. Eindelijk! Een match live meemaken, zit er niet in, dat was net iets te duur, maar ik ga zeker **Camp Nou** bezoeken.” Waarop ze haar iPhone bovenhaalt en me enkele jeugdfoto’s uit haar geboorteland toont, waarop ze poseert in het bekende Barcelona-shirt. “Iedereen bij ons is verzot op het Europese voetbal, bij elke belangrijke match zit de helft van het land daar aan het televisiescherm gekluisterd. Het is **Ronaldinho** die me ooit over de streep heeft getrokken. En toen kwam **Lionel Messi** (*lacht*).” “Nee, ernstig nu, na al die maanden hier ben ik ervan overtuigd dat ik hier mijn leven zou kunnen uitbouwen, maar ik wil dat niet. In de eerste plaats omdat ik me in Mali toch nog altijd écht thuis voel, maar vooral omdat ik zeker weet dat ik in mijn geboorteland een veel grotere bijdrage kan leveren. Met mijn ingenieursdiploma zal ik hier

niet echt het verschil maken, in België loopt alles al op wietjes. In Afrika daarentegen is er nog zo veel werk te verzetten, daar hebben ze me nodig. (*trots*) Ik heb overigens net van mijn baas vernomen dat Denys in Mali een nieuw groot contract in de wacht heeft gesleept, en dat hij mij - eens opnieuw ter plekke - de leiding daarvan zou willen toevertrouwen. Het is aan ons, Afrikanen, om het continent uit het slop te trekken en op te bouwen. Ik hoop dat ik daar mijn eigen kleine steentje toe kan bijdragen. En wie weet, kan mijn verhaal ook andere Belgische bedrijven overtuigen om op gelijkaardige wijze in Afrika te investeren en plaatselijk talent hier verder op te leiden. Want hoe je het ook wendt of keert: dit is voor mij een enorm verrijkende ervaring. Ik heb hier de voorbije maanden bijzonder veel geleerd, op alle vlakken.”

LIEVER FRIET DAN SNEEUW

Over het antwoord op de vraag of ze zich hier nu gelukkig en volledig aanvaard voelt, hoeft ze zelfs niet na te denken. “Ik voel me perfect gelukkig hier, en heb ook nog nooit af te rekenen gekregen met enige vorm van racisme, als je daarop doelt. Natuurlijk is Afrika een stuk warmer, figuurlijk dan, en zijn de mensen daar directer, maar dat verschil stoort me niet. Elk land leeft en denkt nu eenmaal anders, en dat moet je aanvaarden. Het klopt dat ik me behoorlijk snel aanpas, waar ook ter wereld wellicht, maar zo leer je ook het meest bij. Dat geldt op professioneel vlak, maar net zo goed op het vlak van menselijke relaties. Alleen al daarom was mijn verblijf hier een fantastische ervaring, en ik weet nu al zeker dat ik heel veel aspecten van het leven in België zal missen als ik begin oktober definitief terugkeer naar Mali. En nee, dat geldt niet voor de moeizame tochten in de sneeuw van de bushalte naar het werk en terug, die ene dag in december (*lacht*). Dat was wel even afzien. De frieten daarentegen, daar kunnen die in Mali écht niet aan tippen.” ●